Wymagania edukacyjne na rok szkolny 2026/2027

1. Informacje ogólne

- **Przedmiot: język polski PP**
- **Nauczyciel: mgr Joanna Marlicka**
- **Klasa: 2A**
- **Podręcznik / materiały dydaktyczne:**

Sztuka wyrazu. Język polski. Renesans, barok, oświecenie. Podręcznik. Klasa 1. Część 2. Zakres podstawowy i rozszerzony. Liceum i technikum

Sztuka wyrazu. Język polski. Podręcznik. Klasa 2. Część 1. Romantyzm. Liceum i technikum

Sztuka wyrazu. Język polski. Podręcznik. Klasa 2. Część 2. Pozytywizm. Liceum i technikum

2. Możliwe formy sprawdzania osiągnięć ucznia

- odpowiedzi ustne,
- kartkówki
- sprawdziany,
- projekty indywidualne i zespołowe,
- wypracowania,
- karty pracy z lektur,
- karty pracy,

- czytanie ze zrozumieniem,
- recytacja,
- aktywność,
- zadania w grupie.

3. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia, niezbędne do klasyfikacji.

- wszystkie sprawdziany.
- wszystkie wypracowania,
- karty pracy z lektur

4. Zasady oceniania

- Wszystkie oceny mają wagę 1.
- Prace pisemne są oceniane wg ustalonej skali procentowej.
- Uczeń ma prawo do poprawy sprawdzianu i kartkówki w terminie określonym w statucie.
- Nieprzygotowanie do lekcji możliwe jest 4 razy w półroczu. Niewykorzystane nieprzygotowania nie przechodzą na kolejne półrocze. Jeśli uczeń jest nieprzygotowany po raz piąty i kolejny, nauczyciel może zapytać go z trzech ostatnich lekcji.
- Co najmniej 4 oceny w półroczu muszą być ocenami z w/w obowiązkowych form sprawdzania osiągnięć ucznia.
- Aktywność oceniana jest w formie plusów; jeden plus = 10%. Plusy przechodzą na drugie półrocze.

4. Poziomy wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny

Ogólne kryteria oceniania dla klasy II szkoły średniej **ZAKRES PODSTAWOWY**					
Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
● nie przyswoił podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego, co nie pozwala na kontynuację nauki w klasie wyższej; ● nie rozumie większości wiadomości z zakresu programu nauczania; ● nie umie stosować nabytej wiedzy; ● nie potrafi zaprezentować zdobytej wiedzy; ● nie utrwala zdobytej wiedzy.	● wykazuje pewne braki w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; ● nie rozumie niektórych zagadnień materiału programowego; ● stosuje zdobytą wiedzę przy pomocy nauczyciela; ● często popełnia błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; ● ma trudności w utrwalaniu zdobytej wiedzy.	● opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; ● rozumie zdobytą wiedzę; ● stara się samodzielnie zastosować zdobytą wiedzę; ● popełnia nieliczne błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; ● przejawia braki w trwałym opanowaniu materiału programowego.	● opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; ● rozumie zdobytą wiedzę; ● stosuje zdobytą wiedzę; ● popełnia drobne usterki językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; ● w każdej sytuacji wykazuje się dobrą znajomością zdobytej wiedzy.	● opanował wszystkie wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego; ● samodzielnie interpretuje posiadane wiadomości; ● swobodnie stosuje zdobytą wiedzę; ● wdrożony do autokorekty stara się nie popełniać błędów językowych w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych; ● swobodnie operuje wiedzą z zakresu podstawowego.	● biegle opanował wszystkie wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej lub dodatkowo przyswoił wiadomości wykraczające poza zakres programu nauczania; ● interpretuje zdobytą wiedzę w sposób samodzielny i oryginalny; ● twórczo wykorzystuje zdobyte wiadomości w sytuacjach problemowych;

					● prezentuje wiedzę, posługując się precyzyjnym językiem i bogatym słownictwem; ● swobodnie operuje wiedzą pochodzącą z różnych źródeł.

Szczegółowe kryteria oceniania dla klasy II szkoły średniej

ZAKRES PODSTAWOWY

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich				
● rozumie podstawy podziału literatury na epoki; ● wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do pozytywizmu;	● rozumie podstawy podziału literatury na epoki: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; ● wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od	● rozumie podział literatury na epoki: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; ● wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od	● rozumie podział literatury na epoki i procesy z tym związane; ● wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do pozytywizmu;	● odczytuje teksty z podstawy programowej na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym; ● rozumie podział literatury na epoki i procesy z tym związane;

● z pomocą nauczyciela sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w romantyzmie i w pozytywizmie; ● na ogół trafnie rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; ● rozróżnia podstawowe gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i częściowo gatunki synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz odę, dramat romantyczny, powieść realistyczną, powieść naturalistyczną, powieść historyczną, powieść o tematyce współczesnej, lament; ● rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz niektóre środki	starożytności do pozytywizmu; ● sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w romantyzmie i w pozytywizmie; ● rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; ● poprawnie rozróżnia podstawowe gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i częściowo gatunki synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz odę, sonet, dramat romantyczny, powieść realistyczną, powieść naturalistyczną, powieść o tematyce współczesnej, lament; ● rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej	starożytności do pozytywizmu; ● sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w preromantyzmie, romantyzmie i w pozytywizmie; ● rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; ● rozumie pojęcie genologii; rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz odę, sonet, dramat romantyczny, powieść gotycką, powieść grozy, powieść epistolarną, hymn, testament poetycki, powieść realistyczną, powieść naturalistyczną, powieść historyczną, powieść o	● sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w preromantyzmie, romantyzmie i w pozytywizmie oraz w pozostałych (dotyczy nawiązań i kontekstów); ● właściwie rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; ● rozumie pojęcie genologii; rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz odę, sonet i jego rodzaje, dramat romantyczny, powieść gotycką, powieść grozy, powieść epistolarną, hymn, testament poetycki, powieść realistyczną, powieść naturalistyczną, powieść historyczną, powieść o tematyce współczesnej, lament;	● wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do pozytywizmu; ● trafnie sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w preromantyzmie, romantyzmie i w pozytywizmie oraz w pozostałych (dotyczy kontekstów); ● właściwie rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; ● rozumie pojęcie genologii; rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz odę, sonet i jego rodzaje, dramat romantyczny, powieść gotycką, powieść grozy, powieść epistolarną, hymn,

znaczeniowe, leksykalne (np. frazeologizmy), składniowe (np. wyliczenie), i wersyfikacyjne (np. przerzutnię); ● przy pomocy nauczyciela interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; ● na ogół trafnie rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, humor, tragizm, patos, groteskę; ● zna i przy pomocy nauczyciela rozumie treść utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (Molier, *Skąpiec,* satyry Ignacego Krasickiego, Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; wybrane ballady, w tym *Romantyczność*; wybrane sonety z cyklu *Sonety*	oraz środki znaczeniowe (np. peryfrazę), leksykalne (np. frazeologizmy), składniowe (np. powtórzenie, wyliczenie), wersyfikacyjne (np. przerzutnię); próbuje określić ich funkcje w utworze literackim; ● interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; ● rozpoznaje w tekstach literackich: ironię, komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; ● wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (Molier, *Skąpiec,* satyry Ignacego Krasickiego, Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; wybrane ballady, w tym	tematyce współczesnej, lament; ● rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe (np. peryfrazę, hiperbolę); leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe (anaforę, paralelizm, wyliczenie); wersyfikacyjne (w tym przerzutnię); określa ich funkcje; ● interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; ● rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście; rozumie ich wartościujący charakter;	wymienia cechy gatunkowe; ● trafnie rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje (np.: ożywienie obrazu poetyckiego); wie, co jest dominantą stylistyczną ukształtowania danego utworu; ● samodzielnie i wnikliwie interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego;	testament poetycki, powieść realistyczną, powieść naturalistyczną, powieść historyczną, powieść o tematyce współczesnej, lament; trafnie i szybko wymienia ich cechy gatunkowe; ● trafnie rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje; (np.: ożywienie obrazu poetyckiego); wie, co jest dominantą stylistyczną ukształtowania danego utworu, przedstawia dowody na poparcie swojego stanowiska;

krymskie oraz inne wiersze; *Dziady* cz. III; Juliusz Słowacki, wybrane wiersze, w tym *Testament mój*; Cyprian Norwid, wybrane wiersze; Bolesław Prus, *Lalka*; Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty); Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*); ● na poziomie ogólnym rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów romantycznych i pozytywistycznych; ● na poziomie ogólnym i przy pomocy nauczyciela rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; ● rozpoznaje tematykę i problematykę	*Romantyczność*; wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze; *Dziady* cz. III; Juliusz Słowacki, wybrane wiersze, w tym *Testament mój*; Cyprian Norwid, wybrane wiersze; Bolesław Prus, *Lalka,* Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty); Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*); ● rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej; ● rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; podejmuje próbę ich interpretacji; ● rozpoznaje tematykę i problematykę	● wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (Molier, *Skąpiec,* satyry Ignacego Krasickiego, Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; wybrane ballady, w tym *Romantyczność*; wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze; *Dziady* cz. III; Juliusz Słowacki, wybrane wiersze, w tym *Testament mój*; Cyprian Norwid, wybrane wiersze; Bolesław Prus, *Lalka*; Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty); Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*); ● rozpoznaje tematykę i problematykę	● rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter; omawia użycie ironii; ● wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (Molier, *Skąpiec,* satyry Ignacego Krasickiego, Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; wybrane ballady, w tym *Romantyczność*; wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze; *Dziady* cz. III; Juliusz Słowacki, wybrane wiersze, w tym *Testament mój*;	● samodzielnie i wnikliwie interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; ● trafnie rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter; omawia, interpretuje ich użycie, stawia hipotezy; ● wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego (Molier, *Skąpiec,* satyry Ignacego Krasickiego, Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; wybrane ballady, w tym *Romantyczność*; wybrane sonety z cyklu *Sonety*

omawianych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej; zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np. realizm, naturalizm, empiryzm, utylitaryzm, scjentyzm, organicyzm, ewolucjonizm, marksizm, egalitaryzm; zmiany cywilizacyjne, asymilacja Żydów, emancypacja kobiet, praca organiczna, praca u podstaw); ● rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy, np. ojczyzna, artysta – wieszcz, cierpienie, miłość; ● z pomocą nauczyciela odwołuje się do wybranych tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: *Dziadów* cz. II oraz *Pana*	omawianych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej; zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np. realizm, naturalizm, empiryzm, utylitaryzm, scjentyzm, organicyzm, ewolucjonizm, marksizm, egalitaryzm; zmiany cywilizacyjne, asymilacja Żydów, emancypacja kobiet, praca organiczna, praca u podstaw); ● ● rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy: sen, ojczyzna, artysta – wieszcz, cierpienie, samotność, bunt, rewolucja, wolność, miłość, podróż, młodość, prometeizm; praca, miasto, przyroda, pieniądz, rola kobiety, mogiła, heroizm, jednostka a	omawianych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej; zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np. gotycyzm, ludowość, orientalizm, szekspiryzm, historyzm, determinizm dziejowy; irracjonalizm, spirytualizm, mistycyzm, metafizyka, indywidualizm; koncepcja ratowania ojczyzny; panteizm, prowidencjalizm, werteromania, frenezja romantyczna; realizm, naturalizm, empiryzm, utylitaryzm, scjentyzm, organicyzm, ewolucjonizm, marksizm, egalitaryzm; zmiany cywilizacyjne, asymilacja Żydów, emancypacja kobiet, praca organiczna, praca u podstaw); ● rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata	Cyprian Norwid, wybrane wiersze; Bolesław Prus, *Lalka*; Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty); (fragmenty); Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*); ● rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej; zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np. gotycyzm, ludowość, orientalizm, szekspiryzm, historyzm, determinizm dziejowy; irracjonalizm, spirytualizm, mistycyzm, metafizyka, indywidualizm; koncepcja ratowania ojczyzny; panteizm, prowidencjalizm, werteromania, frenezja romantyczna; realizm, naturalizm, empiryzm,	*krymskie* oraz inne wiersze; *Dziady* cz. III; Juliusz Słowacki, wybrane wiersze, w tym *Testament mój*; Cyprian Norwid, wybrane wiersze; Bolesław Prus, *Lalka*, Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty); Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*); ● rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej; zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np. gotycyzm, ludowość, orientalizm, szekspiryzm, historyzm, determinizm dziejowy; irracjonalizm, spirytualizm, mistycyzm, metafizyka, indywidualizm; koncepcja ratowania ojczyzny; panteizm, prowidencjalizm,

Tadeusza Adama Mickiewicza (księgi: I, II, IV, X, XI, XII), *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego; ● podejmuje próbę porównywania utworów literackich lub ich fragmentów; ● przedstawia z pomocą nauczyciela propozycję odczytania utworu na poziomie dosłownym; ● z pomocą nauczyciela wykorzystuje w interpretacji utworów literackich kontekst historycznoliteracki i biograficzny; ● rozpoznaje obecne w utworach literackich wybrane wartości uniwersalne, np. dobro, piękno, prawda, miłość; i narodowe, np. tradycja;	społeczeństwo, spór pokoleniowy; ● potrafi odwołać się do wiedzy o tekstach poznanych w szkole podstawowej, w tym: *Dziadów* cz. II oraz *Pana Tadeusza* (księgi: I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego; ● porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach; ● przedstawia propozycję odczytania utworu na poziomie dosłownym; ● wykorzystuje w interpretacji utworów literackich kontekst historycznoliteracki, biograficzny, kulturowy;	przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je (np.: werteryzm, bohater werteryczny, bajronizm, bohater bajroniczny, faustyzm, bohater faustyczny; kostium historyczny); ● rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje motywy i toposy (np. sen, ojczyzna, artysta – wieszcz, cierpienie, samotność, bunt, rewolucja, wolność, miłość, podróż, młodość, prometeizm, zbrodnia, okrucieństwo, obłęd, szaleństwo, strach, groza, grób, psychomachia; motywy akwatyczne; topos homo viator, praca, walka; miasto, przyroda, pieniądz, rola kobiety, mogiła, heroizm, jednostka a społeczeństwo, spór	utylitaryzm, scjentyzm, organicyzm, ewolucjonizm, marksizm, egalitaryzm; zmiany cywilizacyjne, asymilacja Żydów, emancypacja kobiet, praca organiczna, praca u podstaw); ● rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je (np.: werteryzm, bohater werteryczny, bajronizm, bohater bajroniczny, faustyzm, bohater faustyczny; kostium historyczny); definiuje nowy typ bohatera; wskazuje podobieństwa i różnice w kreacji bohatera romantycznego, udowadnia jego złożoną osobowość i rozdarcie wewnętrzne;	werteromania, frenezja romantyczna; realizm, naturalizm, empiryzm, utylitaryzm, scjentyzm, organicyzm, ewolucjonizm, marksizm, egalitaryzm; zmiany cywilizacyjne, asymilacja Żydów, emancypacja kobiet, praca organiczna, praca u podstaw; ● rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je (np.: werteryzm, bohater werteryczny, bajronizm, bohater bajroniczny, faustyzm, bohater faustyczny; kostium historyczny); definiuje nowy typ bohatera; wskazuje podobieństwa i różnice w kreacji bohatera romantycznego, udowadnia jego złożoną

	● rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne, np. dobro, piękno, miłość, prawda, wolność, odwaga, altruizm, odpowiedzialność, tolerancja; i narodowe, np. tradycja, patriotyzm.	pokoleniowy) oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; ● w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: *Dziadów* cz. II oraz *Pana Tadeusza* (księgi: I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego; ● porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; ● przedstawia propozycję interpretacji utworu,	● rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje motywy i toposy (np. sen, ojczyzna, artysta – wieszcz, cierpienie, samotność, bunt, rewolucja, wolność, miłość, podróż, młodość, prometeizm, zbrodnia, okrucieństwo, obłęd, szaleństwo, strach, groza, grób, psychomachia, metamorfoza; motywy akwatyczne, nostalgia; topos *homo viator*, walka; praca, miasto, przyroda, pieniądz, rola kobiety, mogiła, heroizm, jednostka a społeczeństwo, spór pokoleniowy) oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; ● w interpretacji utworów literackich często i	osobowość i rozdarcie wewnętrzne; ● rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje motywy i toposy (np. sen, ojczyzna, artysta – wieszcz, cierpienie, samotność, bunt, rewolucja, wolność, miłość, podróż, młodość, prometeizm, zbrodnia, okrucieństwo, obłęd, szaleństwo, strach, groza, grób, psychomachia, metamorfoza; motywy akwatyczne, nostalgia; topos *homo viator* , walka, praca, miasto, przyroda, pieniądz, rola kobiety, mogiła, heroizm, jednostka a społeczeństwo, spór pokoleniowy) oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych;

		wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej; ● wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny; ● rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne, np. prawda, dobro, piękno, miłość, wolność, odwaga, altruizm, tolerancja, odpowiedzialność; i narodowe, np.: symbole narodowe, tradycja narodowa, patriotyzm, tożsamość; określa ich rolę i związek z	poprawnie odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: *Dziadów* cz. II oraz *Pana Tadeusza* (księgi: I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego; ● konstruktywnie porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; ● przedstawia własną, oryginalną i rzeczową propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej; odwołuje się do własnych doświadczeń i obserwacji	● w interpretacji utworów literackich często i poprawnie odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: *Dziadów* cz. II oraz *Pana Tadeusza* (księgi: I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego; ● konstruktywnie porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; ● przedstawia własną, oryginalną i rzeczową propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji

		problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	oraz wybranych tekstów kultury; ● wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny i inne; ● trafnie rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne (prawda, dobro, miłość, wolność, odwaga, altruizm, piękno, tolerancja, odpowiedzialność) i narodowe (symbole narodowe, tradycja narodowa, patriotyzm, tożsamość); określa dokładnie ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	interpretacyjnej; odwołuje się do własnych doświadczeń i obserwacji oraz wybranych tekstów kultury; ● wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny i inne; ● trafnie rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne (prawda, dobro, miłość, wolność, odwaga, altruizm, piękno, tolerancja, odpowiedzialność) i narodowe (symbole narodowe, tradycja narodowa, patriotyzm, tożsamość); określa dokładnie ich rolę i związek z problematyką

				utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.
II. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
● potrafi przetwarzać i układać pod względem ważności proste informacje z tekstów (np. z publicystyki pozytywistycznej); ● przy pomocy nauczyciela analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; ● rozpoznaje niektóre teksty publicystyczne (artykuł), retoryczne (przemówienie) i popularnonaukowe (notatka encyklopedyczna, definicja); ● potrafi scharakteryzować główne prądy	● przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów (np. z publicystyki pozytywistycznej) w stopniu umożliwiającym funkcjonalne ich wykorzystanie zarówno podczas lekcji, jak i w trakcie samodzielnej pracy; ● odczytuje sens utworu, jego główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; ● rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, reportaż), retorycznych (przemówienie) i popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna,	● przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych (z publicystyki pozytywistycznej), popularnonaukowych, naukowych; ● analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; ● rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, reportaż), retorycznych (przemówienie), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja) i naukowych (rozprawa); wśród	● szybko i sprawnie przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, (z publicystyki pozytywistycznej), popularnonaukowych, naukowych; ● poprawnie i dokładnie analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; ● rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, felieton, reportaż), retorycznych (przemówienie), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna,	● odczytuje dzieła sztuki z różnych dziedzin na poziomie dosłownym i przenośnym, porównuje ze sobą dzieła z różnych dziedzin sztuki i różnych epok; ● szybko i sprawnie przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych (z publicystyki pozytywistycznej), popularnonaukowych, naukowych; ● poprawnie i dokładnie analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację;

filozoficzne epoki: historiozofię, idealizm romantyczny; ● zazwyczaj potrafi odczytać na poziomie dosłownym pozaliterackie teksty kultury; ● z reguły odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	definicja); wśród tekstów prasowych zazwyczaj rozróżnia wiadomość i komentarz; dostrzega zastosowane w tekstach środki językowe; ● charakteryzuje główne prądy filozoficzne: (np.: historiozofię, idealizm romantyczny, romantyczny indywidualizm) oraz określa ich wpływ na kulturę epoki; ● odczytuje na poziomie dosłownym pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; ● odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	tekstów prasowych rozróżnia wiadomość i komentarz; rozpoznaje środki językowe zastosowane w tekstach; ● charakteryzuje główne prądy filozoficzne (np.: historiozofię, idealizm romantyczny, romantyczny indywidualizm) oraz określa ich wpływ na kulturę epoki; ● odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; ● odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	definicja) i naukowych (rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróżnia wiadomość, komentarz; rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach; ● odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte; ● wyczerpująco charakteryzuje główne prądy filozoficzne (np.: historiozofię, idealizm romantyczny, romantyczny indywidualizm) oraz określa ich wpływ na kulturę epoki; ● na poziomie dosłownym i przenośnym odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; ● odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	● rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, felieton, reportaż), retorycznych (przemówienie), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja) i naukowych (rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróżnia wiadomość, komentarz; szybko i trafnie rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach; ● odczytuje informacje jawne i ukryte; ● wyczerpująco charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki; ● na poziomie dosłownym przenośnym i symbolicznym odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod

				właściwy w danej dziedzinie sztuki; ● odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.
III. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
● przy pomocy nauczyciela wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; ● zna i potrafi rozróżnić typy zdań wielokrotnie złożonych; ● z pomocą nauczyciela rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych;	● wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; ● zna i potrafi rozróżnić typy zdań wielokrotnie złożonych; rozpoznaje ich funkcje w tekście; ● potrafi wykorzystać zdania złożone podrzędnie do budowania wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym;	● wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; ● rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i wykorzystuje je do budowy wypowiedzi o różnym charakterze; ● rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji	● funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; ● rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i trafnie je wykorzystuje do budowy wypowiedzi o różnym charakterze; ● rozpoznaje argumentacyjny charakter	● świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady zróżnicowania językowego; ● samodzielnie wzbogaca swoją wiedzę o języku; ● funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; ● rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych,

● rozumie, że szyk wyrazów w zdaniu ma wpływ na znaczenie wypowiedzi.	● rozumie, że szyk wyrazów w zdaniu może zmieniać znaczenie wypowiedzi.	składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je do budowy własnych wypowiedzi; ● rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.	różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je do budowy własnych wypowiedzi; ● rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.	rozpoznaje ich funkcje w tekście i trafnie je wykorzystuje do budowy wypowiedzi o różnym charakterze; ● rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je do budowy własnych wypowiedzi; ● rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.
IV. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
● rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji;	● rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji;	● definiuje i rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji;	● posługuje się pojęciami stylu i stylizacji; rozumie ich znaczenie w tekście;	● posługuje się pojęciami stylu i stylizacji; rozumie ich znaczenie w tekście;

● rozpoznaje rodzaje stylizacji (np. biblijna, mitologiczna, kolokwializacja); ● zna wybrane biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy wywodzące się z mitologii, Biblii oraz polskiej tradycji kulturowej; ● na poziomie ogólnym rozpoznaje zapożyczenia w polszczyźnie; ● dostrzega słownictwo o charakterze wartościującym.	● rozpoznaje rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna, kolokwializacja) oraz określa ich funkcje w tekście; ● zna i rozumie biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w literaturze na przestrzeni epok; ● rozpoznaje zapożyczenia w polszczyźnie; ● rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym.	rozumie ich znaczenie w tekście; ● poprawnie rozpoznaje i nazywa rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, dialektyzacja) oraz określa ich funkcje w tekście; ● zna, rozumie i wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; ● poprawnie rozpoznaje zapożyczenia w polszczyźnie i próbuje zrozumieć ich funkcje w polszczyźnie poznanych epok; ● rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu	● rozpoznaje rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna, kolokwializacja, środowiskowa, archaizacja, dialektyzacja) oraz trafnie określa ich funkcje w tekście; ● zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; ● dokładnie rozpoznaje zapożyczenia w polszczyźnie i rozumie ich funkcje w polszczyźnie poznanych epok; odnosi wskazane zjawiska do współczesnej polszczyzny; ● rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o	● rozpoznaje rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna, kolokwializacja, środowiskowa, archaizacja, dialektyzacja) oraz trafnie określa ich funkcje w tekście; ● zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; ● trafnie rozpoznaje zapożyczenia i rozumie ich funkcje w polszczyźnie poznanych epok; odnosi wskazane zjawiska do współczesnej polszczyzny; ● rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu

		emocjonalnym, oficjalne od potocznego.	zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego.	emocjonalnym, oficjalne od potocznego.
V. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
● rozumie pojęcie znaku językowego; ● wie, że język to system znaków; ● zna pojęcie aktu komunikacji językowej; ● potrafi wymienić funkcje tekstu; ● rozpoznaje z pomocą nauczyciela niektóre zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. przemilczenia, niedopowiedzenia); ● stosuje niektóre zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wybrane wypowiedzi językowe,	● zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; ● zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); ● rozpoznaje i zazwyczaj określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); ● rozpoznaje niektóre zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. paradoksy, przemilczenia,	● zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; ● zna i rozumie pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); ● rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); ● rozpoznaje zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np.	● zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; ● posługuje się pojęciem aktu komunikacji językowej oraz jego składowymi (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); ● rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); ● trafnie rozpoznaje i nazywa zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np.	● świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady komunikacji wypowiedzi i kultury języka; ● zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; ● sprawnie posługuje się pojęciem aktu komunikacji językowej oraz jego składowymi (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); ● rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną,

stosując przejrzyste (jednoznaczne) kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność –niepoprawność; ● na ogół stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji.	grę słów, niedopowiedzenia, homonimie); ● stara się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; ● stosuje zasady etyki wypowiedzi; ● w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej odpowiednio do sytuacji.	paradoksy, przemilczenia, niedopowiedzenia, anakoluty, grę słów, homonimie), dba o jasność i precyzję komunikatu; ● posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; ● odróżnia zamierzoną innowację językową od błędu językowego; ● stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność –niepoprawność; ● w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej odpowiednio do sytuacji.	paradoksy, przemilczenia, niedopowiedzenia, anakoluty, grę słów, homonimie), dba o jasność i precyzję komunikatu; ● sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; ● trafnie odróżnia zamierzoną innowację językową od błędu językowego; ● stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność –niepoprawność; ● stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji.	impresywną – w tym perswazyjną); ● rozpoznaje i nazywa zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (paradoksy, przemilczenia, niedopowiedzenia, anakoluty, grę słów, homonimie), dba o jasność i precyzję komunikatu; ● sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; ● trafnie odróżnia zamierzoną innowację językową od błędu językowego; ● stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność –niepoprawność;

				● rozpoznaje w tekstach manipulację, dezinformację, stereotyp językowy; ● stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji.
VI. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
● stosuje podstawowe zasady ortografii poznane w szkole podstawowej; ● wykorzystuje podstawowe zasady interpunkcji w zdaniach złożonych (oddzielanie przecinkiem zdań składowych).	● wykorzystuje zasady ortograficzne poznane w szkole podstawowej; ● wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w różnorodnych typach wypowiedzeń.	● poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji poznane w szkole podstawowej; ● wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; ● wyjaśnia znaczenie zastosowanej interpunkcji.	● poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji poznane w szkole podstawowej; ● zna zasady interpunkcji i wykorzystuje jej składniowo-znaczeniowy charakter do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; ● wyjaśnia znaczenie zastosowanej interpunkcji.	● świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji; ● dostrzega wariantywność zasad ortograficznych; ● bardzo dobrze zna zasady interpunkcji i wykorzystuje jej składniowo-znaczeniowy charakter do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu.
VII. Tworzenie wypowiedzi. Tekst argumentacyjny				

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• pisze zrozumiały tekst argumentacyjny na zadany temat • pisze tekst argumentacyjny mający co najmniej 300 słów • co najmniej częściowo funkcjonalnie wykorzystuje lekturę obowiązkową ● odwołuje się do treści wskazanych lektur obowiązkowych, wykazuje się ich podstawową znajomością	• pisze zrozumiały tekst argumentacyjny na zadany temat • pisze tekst argumentacyjny mający co najmniej 300 słów • funkcjonalnie odwołuje się do lektur obowiązkowych • wykazuje się dobrą znajomością lektur obowiązkowych	• pisze zrozumiały tekst argumentacyjny na zadany temat • pisze tekst argumentacyjny mający co najmniej 300 słów • funkcjonalnie odwołuje się do lektur obowiązkowych • pogłębia argumentację • w wypowiedzi uwzględnia konteksty i funkcjonalnie je wykorzystuje • wykazuje się dobrą znajomością lektur obowiązkowych	• pisze zrozumiały tekst argumentacyjny na zadany temat • pisze tekst argumentacyjny mający co najmniej 300 słów • funkcjonalnie odwołuje się do lektur obowiązkowych • pogłębia argumentację • w wypowiedzi uwzględnia konteksty i funkcjonalnie je wykorzystuje • wykazuje się dobrą znajomością lektur obowiązkowych ● pisze pracę zawierającą elementy erudycyjne ● wykazuje się bardzo dobrą znajomością lektur obowiązkowych	• pisze zrozumiały tekst argumentacyjny na zadany temat • pisze tekst argumentacyjny mający co najmniej 300 słów • funkcjonalnie odwołuje się do lektur obowiązkowych • pogłębia argumentację • w wypowiedzi uwzględnia konteksty i funkcjonalnie je wykorzystuje • wykazuje się dobrą znajomością lektur obowiązkowych ● pisze pracę zawierającą elementy erudycyjne ● wykazuje się bardzo dobrą znajomością lektur obowiązkowych ● pisze bezbłędną pracę
VIII. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki				

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
● przy pomocy nauczyciela formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej; ● próbuje określać cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; ● na ogół rozumie i próbuje stosować w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); ● przy pomocy nauczyciela potrafi wskazać użyte w tekście środki retoryczne (np.: pytania retoryczne, powtórzenia, apostrofy, wyliczenia, wykrzyknienia); ● potrafi wyróżnić argumenty w swojej wypowiedzi pisemnej; ● zazwyczaj rozumie, na czym polegają logika i	● formułuje tezy i argumenty w samodzielnie tworzonej wypowiedzi ustnej i pisemnej; ● wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; ● rozumie i na ogół stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); ● zna podstawowe środki retoryczne (powtórzenia i ich rodzaje: anaforę, paralelizmy, pytania retoryczne, apostrofy, wyliczenia, wykrzyknienia, inwersje); ● rozróżnia typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne –pozamerytoryczne);	● formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; ● wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; ● rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); ● wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. wykrzyknienia, pytania retoryczne, wyliczenia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę; ● rozróżnia typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne),	● formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; ● wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; ● rozumie i zawsze stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); ● wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. wykrzyknienia, pytania retoryczne, wyliczenia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę; ● rozróżnia typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne),	● formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; ● wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; ● rozumie i zawsze stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); ● wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. wykrzyknienia, pytania retoryczne, wyliczenia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę; ● rozróżnia typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne),

konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych; ● przy pomocy nauczyciela rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji.	● jest świadomy tego, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; ● rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji.	w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty *ad personam*); ● rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; ● odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; ● rozróżnia pragmatyczny i etyczny wymiar obietnic składanych w tekstach reklamy; ● rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji i ocenia je pod względem etycznym.	w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty *ad personam*); ● rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; ● odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; ● rozróżnia pragmatyczny i etyczny wymiar obietnic składanych w tekstach reklamy; ● rozpoznaje różnorodne elementy erystyki w dyskusji oraz ocenia je pod względem etycznym.	w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty *ad personam*); ● rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; ● odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; ● rozróżnia pragmatyczny i etyczny wymiar obietnic składanych w tekstach reklamy; ● bezbłędnie rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji oraz ocenia je pod względem etycznym.
IX. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie				

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
● zajmuje stanowisko w danej sprawie, ale nie zawsze potrafi uzasadnić własne zdanie; ● zazwyczaj umie zbudować wypowiedź z uwzględnieniem celu i adresata; ● na ogół potrafi dostrzec przejawy agresji językowej; ● przy pomocy nauczyciela formułuje oceny, pytania, odpowiedzi, redaguje proste informacje, uzasadnienia, komentarze; ● z pomocą nauczyciela tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, notatka	● zgadza się z cudzymi poglądami lub podejmuje próbę polemiki z nimi, uzasadniając własne zdanie; ● buduje wypowiedź, określa jej cel i adresata, zna funkcję, którą ma spełnić; ● dostrzega przejawy agresji językowej i reaguje na nią; ● zgodnie z normami formułuje oceny, pytania, odpowiedzi, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; ● tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, notatka	● zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; ● buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; ● reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi; ● zgodnie z normami formułuje oceny, pytania, odpowiedzi, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji;	● zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; ● buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; ● reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi; ● zgodnie z normami formułuje oceny, pytania, odpowiedzi, redaguje informacje, uzasadnienia, głos w dyskusji, komentarze;	● tworzy teksty mówione i pisane odznaczające się oryginalnością oraz wartościami artystycznymi; ● rozwija swoją twórczość (próby literackie, pisanie do gazetki szkolnej, warsztaty pisarstwa i inne); ● zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; ● buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; ● reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub

syntetyzująca, referat, artykuł, streszczenie; ● z pomocą nauczyciela odróżnia streszczenie od parafrazy; ● z pomocą nauczyciela tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; ● próbuje stosować retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; ● wygłaszając mowę, popełnia błędy, jednakże nie zakłócają one komunikatywności wypowiedzi, wywodu; ● z pomocą nauczyciela interpretuje tekst, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, próbuje przeprowadzić logiczny	syntetyzująca, referat, artykuł, streszczenie; ● odróżnia streszczenie od parafrazy; ● tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; ● stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; ● wygłasza mowę z zastosowaniem środków pozajęzykowych; ● podczas interpretowania tekstu formułuje argumenty na jego podstawie oraz odwołując się do znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia; przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów;	● tworzy poprawne, spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, notatka syntetyzująca, referat, artykuł, streszczenie; ● sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi; ● poprawnie tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym ● poprawnie stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; ● wygłasza mowę (obrończą, oskarżycielską) z uwzględnieniem środków pozajęzykowych	● tworzy wyczerpujące, spójne i oryginalne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, notatka syntetyzująca, referat, artykuł, streszczenie; ● sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi; ● poprawnie tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; ● poprawnie stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; ● wygłasza mowę (obrończą, oskarżycielską) z uwzględnieniem środków retorycznych i	uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi; ● zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, głos w dyskusji, komentarze; ● tworzy wyczerpujące, spójne i oryginalne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, notatka syntetyzująca, referat, artykuł, streszczenie; ● sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi; ● tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów

wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; ● wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym.	● wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, stosuje kryteria poprawności językowej.	(gesty, mimika, modulacja głosu); ● samodzielnie interpretuje tekst, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; ● potrafi dokonać reinterpretacji, np. motywu; ● wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje autokorekty, stosuje kryteria poprawności językowej.	pozajęzykowych (posługuje się modulacją głosu w celu nadania wypowiedzi odpowiedniego tonu, np. patetycznego, parodystycznego itp., stosuje odpowiednią mimikę, gestykulację); ● w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; ● potrafi dokonać reinterpretacji, np. motywu; ● wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje	o charakterze argumentacyjnym; ● stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; ● wygłasza mowę (obrończą, oskarżycielską) z uwzględnieniem środków retorycznych i pozajęzykowych (posługuje się modulacją głosu w celu nadania wypowiedzi odpowiedniego tonu, np. patetycznego, parodystycznego itp., stosuje odpowiednią mimikę, gestykulację); ● w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia,

			korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; ● potrafi dokonać reinterpretacji, np. motywu; ● wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.
X. Samokształcenie				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
● potrafi się samodzielnie uczyć; ● próbuje porządkować informacje; ● w niewielkim stopniu potrafi syntetyzować poznawane treści wokół	● pracuje samodzielnie; ● przygotowuje różne formy prezentacji własnego stanowiska (plakat, gazetka, wypowiedź, referat, prezentacja); ● porządkuje informacje w problemowe całości,	● rozwija umiejętność samodzielnej pracy między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (plakat, gazetka, referat, wypowiedź, prezentacja);	● rozwija umiejętność samodzielnej pracy między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (plakat, gazetka, referat, wypowiedź, prezentacja);	● rozwija swoje zainteresowania językiem i literaturą na różnych zajęciach pozaszkolnych; ● szerzy wśród rówieśników zainteresowanie językiem polskim, literaturą i kulturą;

problemu, tematu, zagadnienia; ● sporadycznie korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; ● próbuje stosować odpowiednie cytaty w swoich wypowiedziach; ● gromadzi informacje potrzebne do napisania sprawdzianu lub wykonania zadania domowego; ● w niewielkim stopniu wykorzystuje multimedialne źródła informacji (słowniki on-line, autorskie strony internetowe) do przygotowania samodzielnych zadań; ● w niewielkim stopniu posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego; ● z pomocą nauczyciela prezentuje swoje	np. wg epoki literackiej, autora, utworu, motywu lub innego zagadnienia; ● korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; ● wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedziach; ● gromadzi i na ogół trafnie przetwarza informacje w celu wykorzystywania ich podczas lekcji, zajęć pozalekcyjnych oraz pracy w domu; ● wykorzystuje multimedialne źródła informacji (słowniki on-line, autorskie strony internetowe); ● posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, ● prezentuje swoje osiągnięcia, zainteresowania, np.	● porządkuje informacje w problemowe całości przez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; ● w celu poszerzania swojej wiedzy korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; ● sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych; ● dokonuje selekcji źródeł; ● w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty, zapisać je poprawnie i zastosować w wypowiedzi; wyjaśnia funkcje cudzysłowu; ● w celu poszerzania swoich wiadomości	● porządkuje informacje w problemowe całości przez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; ● w celu poszerzenia wiedzy korzysta z literatury naukowej i popularnonaukowej; ● podejmując próby tworzenia pracy naukowej, sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych; trafnie odwołuje się do informacji zawartych w przypisach; ● dokonuje krytycznej selekcji źródeł, także elektronicznych; ● w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać odpowiednie	● rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (wypowiedź, referat, prezentacja, plakat, gazetka); ● porządkuje informacje w problemowe całości przez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; ● w celu poszerzenia wiedzy korzysta z literatury naukowej i popularnonaukowej; ● podejmując próby tworzenia pracy naukowej, sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych; trafnie odwołuje się do

osiągnięcia, zainteresowania, np. wykorzystując formę projektu.	wykorzystując formę projektu.	i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line; ● przygotowując się do zajęć, wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich oceny; ● gromadzi i przetwarza informacje; ● w sposób funkcjonalny korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, wydawnictw e-book, słowników on-line, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość;	cytaty z tekstu i zastosować je w wypowiedzi; trafnie odwołuje się do nich, udowadniając postawioną tezę; określa, jaką funkcję pełnią przytoczone cytaty; ● w celu poszerzania swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line; ● wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny; ● gromadzi i przetwarza informacje; ● korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników	informacji zawartych w przypisach; ● dokonuje krytycznej selekcji źródeł, także elektronicznych; ● w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty i zastosować je w wypowiedzi; ● w celu poszerzania swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line; ● wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny;

		● dba o rozwój swoich zainteresowań oraz popularyzację osiągnięć, wykorzystując formę projektu.	on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość; ● wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć.	● gromadzi i przetwarza informacje; ● korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość; ● chętnie i twórczo wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć.